

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Inspectoratul pentru Protecția Mediului,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „FOOD PLANET RESTAURANTS” împotriva Inspecției pentru Protecția Mediului Chișinău și Inspectoratului pentru Protecția Mediului, terț Societatea pe Acțiuni „APĂ-CANAL CHIȘINĂU” cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva încheierii din 28 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 3r-16/25
NR. PIGD 2-23014670-01-3r-17012025)*

Termenul depunerii recursului. Declararea recursului inadmisibil ca urmare a depunerii acestuia peste termenul legal.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. C. Guzun,
Curtea de Apel Chișinău, jud. Gh. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan

05 martie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de Inspectoratul pentru Protecția Mediului,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 30 ianuarie 2023, S.R.L. „FOOD PLANET RESTAURANTS” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspecției pentru Protecția Mediului Chișinău și Inspectoratului pentru Protecția Mediului, terț Societatea pe Acțiuni „APĂ-CANAL CHIȘINĂU”, solicitând anularea prescripției nr. 01-06/2359 din 24 noiembrie 2022 privind înlăturarea neconformităților în procesul de evacuare a apelor uzate în colectorul urban de canalizare.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

2. Prin hotărârea din 01 iulie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „FOOD PLANET RESTAURANTS”. S-a anulat prescripția nr. 01-06/2359 din 24 noiembrie 2022 privind înlăturarea neconformităților în procesul de evacuare a apelor uzate în colectorul urban de canalizare, emisă de Inspeția pentru Protecția Mediului Chișinău în privința S.R.L. „FOOD PLANET RESTAURANTS”, ca fiind ilegală.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

3. La 05 august 2024, prin intermediul poștei terestre (f.d.153), Inspectoratul pentru Protecția Mediului a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 01 iulie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată.

4. La 31 octombrie 2024, prin intermediul poștei terestre (f.d.168), Inspectoratul pentru Protecția Mediului a depus cerere de apel motivată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

5. Prin încheierea din 28 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul declarat de Inspectoratul pentru Protecția Mediului împotriva hotărârii din 01 iulie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelul a fost depus după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin. (1) din Codul administrativ.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

6. La 09 ianuarie 2025, Inspectoratul pentru Protecția Mediului a depus recurs împotriva încheierii din 28 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, anularea încheierii contestate, remiterea cauzei instanței de apel pentru examinarea apelului.

7. În susținerea recursului, recurentul a invocat dezacordul cu încheierea recurată, motivând că este neîntemeiată și ilegală. Instanța nu a dat o apreciere juridică prin prisma prevederilor legislației a tuturor actelor anexate, limitându-se doar la inserarea și interpretarea eronată, care vine în contradicție cu prevederile Codului Administrativ.

8. Totodată, a menționat că Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a expediat pentru cunoștință, prin intermediul adresei de e-mail a Inspectoratului pentru Protecția Mediului la 02 iulie 2024, dispozitivul hotărârii judecătorești nr. 3-345/23 din 01 iulie 2024, fiind înregistrată cu numărul de intrare nr. 1924 la 02 iulie 2024, iar la Inspecția pentru Protecția Mediului Chișinău sub nr. 1323 la 02 iulie 2024. Dispozitivul hotărârii judecătorești din 01 iulie 2024 nu a fost publicat pe Portalul Instanțelor Judecătorești. Ulterior, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a expediat pentru cunoștință, prin intermediul adresei de e-mail la 30 septembrie 2024, copia hotărârii motivate din 01 iulie 2024, fiind înregistrată cu numărul de intrare nr. 2969 la 01 octombrie 2024 și la Inspecția pentru Protecția Mediului Chișinău - nr. 1965 la 01 octombrie 2024.

9. Recurentul a precizat că la 24 iulie 2024, invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, a declarat apel (nemotivat) cu numărul de ieșire 965 din 24 iulie 2024. Astfel, în opinia sa, se constată indubitabil că apelul nemotivat a fost declarat în termenul prevăzut de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ. Conjunctura ipotezelor descrise supra, în coroborare cu normele legale precitate, denotă netemeinicia concluziei instanței de apel, care greșit a conchis că a exercitat calea de atac în afara termenului acordat de legiuitor, iar drept consecință neîntemeiat a declarat inadmisibil apelul. Instanța de apel a constatat eronat circumstanțele de fapt, a aplicat incorect prevederile legii.

10. Copia recursului declarat a fost expediată intimatului la 17 ianuarie 2025, prin intermediul poștei electronice (f.d.217-218).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

11. Art. 241 din Codul administrativ:

„(1) Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.”

12. Art. 242 din Codul administrativ:

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis

încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.”

13. Art. 191 din Codul administrativ:

„(5) Curtea Supremă de Justiție soluționează: b) cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.”

14. Art. 232 din Codul administrativ:

„(1) Apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

(2) Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.”

15. Art. 65 din Codul administrativ:

„(1) Dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

(2) Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

(3) După 6 luni de la expirarea termenului omis repunerea în termen nu mai poate fi solicitată, iar acțiunea omisă nu mai poate fi recuperată, cu excepția cazului când acest lucru nu a fost posibil pînă la expirarea termenului de un an ca urmare a forței majore.

(4) Persoanele interesate pot contesta actul/refuzul autorității publice de repunere în termen cu acțiune în contencios administrativ numai odată cu fondul.

(5) Repunerea în termen nu se permite în cazurile excluse prin lege.”

16. Art. 243 din Codul administrativ:

„(1) Examinînd recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: a) declară recursul inadmisibil.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

17. Studiind materialele cauzei de contencios administrativ în raport cu normele de drept pertinente, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din motivele ce succed.

18. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că prin recursul depus la 09 ianuarie 2025 de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului (f.d.175-178) s-a contestat încheierea din 28 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul declarat de Inspectoratul pentru Protecția Mediului împotriva hotărârii din 01 iulie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelul a fost depus după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin. (1) din Codul administrativ (f.d.169-172).

19. Prin intermediul poștei electronice mediu@ipm.gov.md, de altfel adresa reflectată pe antetul cererilor de apel nemotivat/motivat, de recurs (f.d.147, 158, 175), la 20 decembrie 2024, instanța de apel a notificat copia încheierii din 28 octombrie 2024 (f.d.173).

20. Cu referire la argumentul recurentului precum că a primit la 23 decembrie 2024 copia încheierii instanței de apel din 28 noiembrie 2024, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că extrasul din poșta electronică anexat la cererea de recurs atestă că încheierea enunțată expedită de instanța de apel a intrat la 20 decembrie 2024 în poșta electronică a Inspectoratului pentru Protecția Mediului, mediu@ipm.gov.md, de altfel, adresa reflectată în antetul actelor întocmite de ultimul și existente la dosar, iar la 23 decembrie 2024, de la emailul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, mediu@ipm.gov.md, a fost readresat la anticamera@ipm.gov.md, or, această adresă nu se regăsește în antetul actelor recurentului și nu este reflectată ca fiind adresa de corespondență (f.d.182). Drept urmare, decade argumentul recurentului precum că la 23 decembrie 2024 a recepționat copia încheierii instanței de apel, în condițiile în care încheierea judecătorească a fost notificată recurentului la 20 decembrie 2024, conform extrasului din poșta electronică. Or, faptul că în interiorul autorității corespondența se redirecționează de la un serviciu la altul, nu poate fi reținut în vederea calculării începutului curgerii termenului de recurs de la readresarea corespondenței în interiorul autorității, însă se ia în considerare data recepționării inițiale de către autoritate.

21. În atare circumstanțe, termenul de contestare a încheierii instanței de apel început să curgă la 21 decembrie 2024 și a expirat la 04 ianuarie 2025, zi de sâmbătă, prin urmare s-a prelungit termenul până la următoarea zi lucrătoare, 06 ianuarie 2025 inclusiv. Respectiv termenul de depunere a recursului a expirat la 06 ianuarie 2025, zi lucrătoare, însă, la caz, a fost declarat doar la 09 ianuarie 2025. Subsecvent, Inspectoratul pentru Protecția Mediului a depus recursul peste termenul stabilit de art. 242 din Codul administrativ și nu a solicitat repunerea în termenul de recurs.

22. Or, recurentul trebuia să dea dovadă de diligență și să aibă un rol activ în cauza de contencios administrativ în care este implicat. Certitudinea legală impusă de regulile procedurii de contencios administrativ, ca o condiție esențială pentru un proces echitabil, protejează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului.

23. Prin urmare, instanța de contencios administrativ nu are dreptul de a substitui voința legiuitorului, așa cum este reflectată în normele procedurale, pentru a exonera recurentul de sancțiunile procedurale care decurg din înțelegerea eronată de către acesta a efectelor legale.

24. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că unul dintre principiile fundamentale ale procesului este buna-credință a

participanților. Buna-credință implică obligația părților de a respecta termenele prevăzute de lege.

25. Termenul de recurs stabilit la art. 242 din Codul administrativ este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, ceea ce înseamnă că nerespectarea acestuia duce la pierderea dreptului părții de a mai exercita această cale de atac.

26. Recurentul deși era direct interesat de soluționarea litigiului în cadrul recursului, nu a manifestat diligența necesară pentru a-și îndeplini obligațiile cu bună-credință și nu a respectat termenul legal imperativ pentru depunerea recursului împotriva încheierii contestate, conform cerințelor legale stricte.

27. Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții la un proces trebuie să joace un rol activ, urmărind cu diligență derularea procedurii și exercitându-și drepturile procedurale cu bună-credință. Nerespectarea termenului pentru depunerea recursului este imputabil recurentului, care avea obligația să dea dovadă de responsabilitate și să adopte o atitudine activă în exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor sale procedurale.

28. Admiterea unui recurs tardiv ar putea încălca principiul securității raporturilor juridice, protejat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

29. Mai mult, în sensul art. 24 alin.(1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Or, buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, iar nerespectarea termenului de recurs prevăzut la art. 242 din Codul administrativ, implică sancțiunile procedurale de decădere din exercitarea acestui drept.

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că în virtutea art. 65 din Codul administrativ, în cazul omiterii unui termen, legea acordă posibilitate părții de a solicita repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, cu prezentarea probelor și motivelor întemeiate, ce confirmă imposibilitatea depunerii acestuia în termen. Însă la caz o astfel de solicitare sau cerere nu a fost formulată de recurent, deși este o prioritate a acestuia și nu poate fi soluționată din oficiu de către instanța de recurs, mai mult că recurentul nu aduce anumite argumente plauzibile în justificarea omiterii termenului de contestare cu recurs.

31. Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului relevă că reglementarea privind formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice

și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate.

32. Prin prisma respectării dreptului la un proces echitabil, inclusiv dreptul de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova, relevat în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că, recurentul și-a neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale în termenul prevăzut de legislația în vigoare.

33. În corolar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că recurentul a depus recursul împotriva încheierii instanței de apel în afara termenului legal, prin ce se impune declararea acestuia inadmisibil, or, recurentul nu a solicitat repunerea în termen și nu a justificat omiterea acestuia.

34. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 243 alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Inspectoratul pentru Protecția Mediului împotriva încheierii din 28 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă